

YERLİ KATKI ORANI HESAP CETVELİ (YKOH) İÇİN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Yerli Malı Belgesi (YMB) sürecinde serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavirin dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda verilmiştir.

Sanayi Kapasite Raporu (SKR) Tablo II'deki her ürün için ayrı YMB hazırlanmalıdır. Tablo II'deki "Muhtelif tarım makineleri makinalar" gibi çoklu üretimlerde de özel olarak üretilen her bir makine için ayrı YMB düzenlenmelidir. Bu amaçla kapasite raporundan gelen ürün adı olarak yazılı olsa da Teknik Özellikler kısmına "Bu belge Pulluk adlı ürün için düzenlenmiştir" ibaresi yazılmalıdır.

YKOH düzenlenirken esas olarak **son üç aylık geçici vergi dönemi verilerinin** kullanılması gerekir. **Ancak, son üç aylık geçici vergi dönemi beyannamesi henüz verilmemişse bir önceki geçici vergi dönemi veriler de kullanılabilir.** Bu hesaplamanın yapılabilmesi için 3A, 3B, 3C ve 3D Yerli Katkı Oranı hesap Cetvellerinin doldurulması gerekir. Ayrıca başvuru esnasında Odalar tarafından işletmenin bir önceki yıla ait "işletme cetveli" de talep edilmesi gerekir.

1) EK.3-A formunda;

- a) Direkt ve Dolaylı yerli ve ithal gider malzemeleri tek tek forma yazılmalıdır.
- b) Her bir giderin faturası ve yerli olanların Sanayi Sicil Belgesi olmalıdır.

(*Önemli: Faturayı ve Sanayi Sicil Belgesini (SSB'yi) ayırt edebilmek için her fatura ve ilgili SSB'nin üzerine Ek.3-A listesindeki numara yazılmalıdır)

(İşletmenin dışarıdan aldığı hammaddelere/ara mamullere ilişkin SSB'si varsa "yerli" yoksa "ithal" kategoride değerlendirilmesi gerekir.)

- Yerli girdi doğrudan üreticiden satın alınmıyorsa (aracı/toptancıdan satın alınıyorsa) aracı/toptancının satış faturası, üreticinin aracı/toptancıya kestiği satış faturası ve üreticinin SSB'si veya aracı/toptancı o malzemeyi aldığı üretici bilgilerini içeren bir yazıyı işletmeye vermelidir. İşletme aracı/toptancının aldım dediği üreticinin SSB'sini <http://lonca.gov.tr>'den çıkarıp evrak ekine koymalıdır.
- Üretici firmanın SSB'sinin temin edilemediği durumlarda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının <http://lonca.gov.tr> web adresinden üretici firmanın SSB'sinde yer alan ürünlerinin görüldüğü ekran çıktısı eklenmelidir.
- İşletme tarafından YMB kapsamında Odaya verilen fatura, ürüne ait en son tarihli fatura olmalıdır.
- Eğer ürün mevzuatında geçen bir zorunluluk yoksa (ilaç ve diğer sağlık ürün ve gereçlerinde olduğu gibi) sevkiyat için yapılan koli ve ambalaj satış ve pazarlama maliyeti olduğu için ürün maliyetine dahil edilemez.

- c) İşletme başvuru sırasında Oda'ya Ürün Reçetesi (ürünün üretiminde kullanılan tüm girdilerin yer aldığı liste) vermelidir. Ürün Reçetesi Ek.3-A listesiyle uyumlu olmalı.

2) EK.3-B Formunda

Başvuru dosyasında Direkt ve Dolaylı işçilik giderlerini gösteren belge (veya belgeler) olmalıdır.

(Dolaylı işçilik neleri kapsar? Üretim faaliyetleri ile ilgili olmakla birlikte, belli bir mamulün maliyetine doğrudan yüklenemeyen işçilik giderleridir. (Örneğin; Üretim departmanı bakım yöneticilerinin ücretleri, üretim departmanı bakım personeli ücretleri gibi.)

3) EK.3-C Formunda

Eğer genel giderler bölümüne, gider kalemleri yazıldıysa işletme tarafından bunların belgeleri Oda'ya verilmelidir.

(Genel üretim giderleri: Elektrik, su, kira, ısınma gibi giderlerdir.)

4) EK.3-D formunda kontrol edilecek hususlar;

- a) Oran YMB ile uyuyor mu?
- b) Firmayı Temsil ve İlzama yetkili kişi belgesi sureti var mı ve bu belgede firma bilgileri imza/kaşesi var mı?
- c) SM, SMMM, YMM bilgileri, imza/kaşesi var mı?
- d) Ekspert bilgileri ve imzası var mı?

5) Hesaplama esas olarak birim üretim üzerinden yapılmalıdır. (YMB, makine için alınıyorsa bir makinenin maliyeti, un ürettiyorsa 1 kg veya 1 torba (50 kg) un maliyeti, gözlük ürettiyorsa bir gözlük maliyeti, kimyasal ürettiyorsa 1 lt veya bir şişe kimyasal maliyeti gibi) Odaların esas itibarıyla işletmeleri birim maliyete yöneltmesi esastır. Ancak standart muhasebe kurallarına uygun olması şartıyla dönemsel hesaplamalar da kabul edilebilir.

6) Fiili Üretim Miktarı: YMB hesabının yapıldığı döneme ait fiili üretim miktarı rakamı odaya imzalı/kaşeli olarak verilmelidir. Ayrıca bir önceki yılın işletme cetvelindeki fiili üretim miktarını gösteren belge de Oda'ya imzalı kaşeli olarak verilmelidir. (Sanayi Bakanlığı'na bildirilen fiili üretim miktarıdır. Eski sistemdeki işletme cetvelidir.)

7) Üretim Akış Çizelgesi: Ürüne ait üretim aşamalarını gösteren çizelge üretici tarafından hazırlanıp imzalı/kaşeli odaya verilmelidir.

8) Dağıtım Anahtarı: Her YMB için SM/SMMM/YMM tarafından hesaplamanın nasıl yapıldığına dair "SM/SMMM/YMM Ürün Maliyet Hesabı Açıklama Notu" yazılmalıdır. Eğer işletmede birden fazla ürün üretiliyorsa Açıklama Notunda mutlaka "Dağıtım Anahtarı" konusunda bilgi verilmelidir. Bu belge SM/SMMM/YMM tarafından imzalı/kaşeli olmalıdır. (YMB alınacak ürün için toplam işçilik, elektrik vb. giderlerinin yüzdesel olarak dağıtılması)

9) Yerli Malı Belgesi Mali Verileri İnceleme İzin Belgesi (Ekte verilmiştir): Bu belge işletme tarafından imzalanıp başvuru esnasında Odaya teslim edilmelidir.

TOBB YMB Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Esasları'na göre görev tanımlamaları aynen aşağıdaki gibidir:

Oda ve Borsaların görevleri

MADDE 6- (1) Yerli Malı Belgeleri, Tebliğ ile bu Uygulama Esaslarında düzenlenen hükümler çerçevesinde, TOBB'un elektronik ortamda kontrolünden sonra Oda/Borsa tarafından verilir. (2) Odalar ve Borsalar, düzenledikleri Yerli Malı Belgesi ile başvuru dilekçesi ekinde yer alan belgeleri taramak suretiyle otomasyon programında muhafaza ederler. Ancak söz konusu belgelerin en az 10 yıl boyunca ayrıca dosyada muhafaza edilmesi de zorunludur.

Serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavirin belirlenmesi ve görevi

MADDE 7- (1) Üretici, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavirler arasından muhasebecisini/müşavirini belirler. (2) Serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir Yerli Katkı Oranı Hesabı'nın mali yönden incelemesini yaparak resmi kayıtlara uygunluğunu onaylar. Bu inceleme sırasında ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdiler; defter kayıtları, faturalar, SGK bildirimleri, gümrük giriş beyannameleri ve benzeri belgeler göz önünde bulundurularak tespit edilir.

Eksperin belirlenmesi ve görevi

MADDE 8- (1) Eksper, üretici tarafından üniversitelerin ilgili bölümlerinden konularında uzman kişiler arasından belirlenir veya üyesi olduğu Oda/Borsadan talep edilir. (2) Eksper, yerli katkı oranı hesabının teknik yönden incelemesini yaparak hesaplamanın doğruluğunu onaylar. Bu inceleme sırasında ürünün üretiminde kullanılan girdiler üretim teknolojisi ve prosesi göz önünde bulundurularak kontrol edilir. (3) Teknik yönden inceleme için gerekli bilgi ve belgeler üretici tarafından temin edilir.